

Temeljem članka 14. Zakona o tržištu električne energije (NN br. 177/04 od 23. prosinca 2004. godine) donosim

P R O G R A M

za osiguranje i primjenu načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti rada HEP-Operatora prijenosnog sustava d.o.o.

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Programom utvrđuju se uvjeti, pravila, ustroj i metodologija radi osiguranja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu HEP-Operatora prijenosnog sustava d.o.o. (u daljem tekstu: Društvo) radi nadziranja ispunjavanja uvjeta propisanih člancima 11., 12., i 13. Zakona o tržištu električne energije.

Članak 2.

Energetska djelatnost prijenosa električne energije obavlja se kao javna usluga, koja mora biti dostupna u svako vrijeme svim kupcima i energetske subjektima po reguliranoj cijeni i prema reguliranim uvjetima pristupa i korištenja usluge, uvažujući sigurnost, redovitost i kvalitetu usluge, zaštitu okoliša, učinkovitost korištenja energije i zaštite klime, a koja se obavlja prema načelima javnosti rada i nadzora tijela određenih zakonom.

Članak 3.

Radi omogućavanja uspješnog tržišnog natjecanja i ravnopravnog položaja svih sudionika na tržištu električne energije, pristup prijenosnoj mreži i korištenje prijenosne mreže moraju biti razvidni, objektivni i nepristrani.

Članak 4.

Ovim Programom utvrđuju se i posebne obveze radnika u ostvarivanju ciljeva ovoga Programa.

Članak 5.

Društvo je dužno podnijeti godišnje izvješće o provedbi ovoga Programa Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji (u daljem tekstu: Agencija) i javno ga objaviti na internetskim stranicama.

II. CILJEVI PROGRAMA

Članak 6.

Donošenjem, primjenom, nadziranjem i javnim karakterom izvješća o provedbi ovoga Programa, ostvaruju se razvidnost, objektivnost i nepristranost u radu kao temeljna načela jednakog odnosa Društva prema svim korisnicima mreže i energetske subjektima.

Članak 7.

Glavni ciljevi ovoga Programa su primjena načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u svakodnevnom obavljanju djelatnosti prijenosa električne energije Društva, kao osnove međusobnog povjerenja Društva i korisnika mreže, odnosno energetske subjekata, a kako bi ta načela ostvarilo Društvo u svom radu mora biti neovisno.

Članak 8.

Rad prema načelima razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti je temeljno opredjeljenje Društva, a djelovanje prema tim načelima i neprestano promicanje tih načela je stalna zadaća i obveza svakog radnika Društva.

Članak 9.

Radnici raspoređeni na radna mjesta s posebnim ovlastima naročito se obvezuju na vođenje svih poslova u svojim organizacijskim jedinicama, a osobito poslova koji se odnose na pristup mreži, korištenje mreže i prigovore korisnika mreže i energetske subjekata, prema ovome Programu.

III. UVJETI I PRAVILA ZA OSIGURANJE I PRIMJENU NAČELA RAZVIDNOSTI, OBJEKTIVNOSTI I NEPRISTRANOSTI

Članak 10.

(1) U svom djelovanju prema zakonu i dokumentima o osnivanju i radu u pogledu statusnog oblika, organizacije i odlučivanja Društvo je neovisno od HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o., HEP-Proizvodnja d.o.o. i HEP-Opskrba d.o.o. i od vladajućeg društva Hrvatska elektroprivreda d.d. (u daljem tekstu: vladajuće društvo HEP d.d).

(2) Direktor Društva ne smije sudjelovati u rukovođenju vladajućeg društva HEP d.d., odnosno ne smije biti član Uprave vladajućeg društva HEP d.d.

(3) Direktor Društva samostalno odgovara za rad Društva i obavljanje energetske djelatnosti prijenosa električne energije i mora djelovati neovisno od proizvodnje i opskrbe električnom energijom.

(4) Društvo samostalno donosi Plan redovnog poslovanja i Plan investicija, te samostalno odlučuje o sredstvima nužnim za pogon i održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže, neovisno o vladajućem društvu HEP d.d.

(5) Sukladno Zakonu o trgovačkim društvima vladajuće društvo HEP d.d. odobrava Društvu godišnje financijske planove i poslovanje.

(6) Prihvaćeni financijski planovi Društva dostavljaju se Agenciji radi praćenja i analiziranja njihovog provođenja.

(7) Svaki radnik Društva prilikom obavljanja poslova mora se prema radnicima drugih ovisnih društava i vladajućeg društva HEP d.d. ponašati pozornošću savjesnog gospodarstvenika kao da su ta društva potpuno odvojena.

Članak 11.

(1) Razvidnost u radu Društva temelji se na jasnom i vidljivom vođenju poslovanja i postupcima koji se odnose na energetske djelatnosti prijenosa električne energije.

(2) U poslovanju Društva nije dopušteno subvencioniranje ovisnih društava i vladajućeg društva HEP d.d. koja su registrirana za obavljanje tržišnih djelatnosti.

Direktor Društva dužan je onemogućiti bilo kakav odljev financijskih sredstava koja su namijenjena djelatnosti prijenosa električne energije u druge djelatnosti, bilo tijekom poslovne godine, bilo pri izradi završnih računa.

(3) Svaki poslovni odnos Društva i drugih ovisnih društava, te vladajućeg društva HEP d.d. mora biti temeljen na ugovoru, ili dokumentu koji taj ugovor odgovarajuće zamjenjuje uz jasno utvrđen predmet toga odnosa, roka za izvršenje, novčane protuvrijednosti, te osoba obostrano odgovornih za njegovo izvršenje.

(4) Društvo mora voditi poslovne knjige za djelatnost prijenosa električne energije.

(5) U poslovnim knjigama mora se navesti prihod od vlasništva nad energetskim objektima i postrojenjima, kao i bilanca, odnosno račun dobiti i gubitka za djelatnost prijenosa električne energije.

(6) Društvo je dužno godišnje izvješće o poslovanju koje sadrži bilancu, odnosno račun dobiti i gubitka za prijenosnu djelatnost, te očitovanje o međusobnom nesubvencioniranju drugih ovisnih društava i vladajućeg društva HEP d.d. koja se bave tržišnim djelatnostima dostaviti revizoru, a nakon pribavljenog mišljenja revizora i Agenciji.

(7) Društvo je dužno na internetskim stranicama objaviti kriterije za angažiranje proizvodnih objekata na svom području za usluge koje pruža i za određivanje korištenja spojnih vodova s drugim mrežama.

(8) Društvo je dužno osiguravati energiju za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži, energiju za uravnoteženje sustava, te za pružanje usluga sustava pomoćnih usluga prema kriteriju sigurnosti i pouzdanosti rada sustava i prema tržišnim načelima.

(9) Društvo je dužno donijeti i na internetskim stranicama objaviti pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava, uključujući i pravila za zaračunavanje naknada koje plaćaju korisnici mreže za elektroenergetsku neravnotežu.

(10) Društvo je dužno omogućiti pružanje informacija korisnicima mreže koje su im potrebne za učinkovit pristup i korištenje mreže, putem objave adresa na koje se korisnici mreže mogu obratiti.

(11) Društvo je dužno voditi evidenciju zatraženih informacija korisnika mreže i odgovora nadležnih službi Društva.

(12) Društvo je dužno osigurati pristup mreži i korištenje mreže prema javno objavljenim Općim uvjetima za opskrbu električnom energijom i Mrežnim pravilima elektroenergetskog sustava.

(13) Društvo je dužno osigurati novi priključak na mrežu, ili povećanje priključne snage prema javno objavljenim Općim uvjetima za opskrbu električnom energijom i prema Pravilniku o naknadi za priključenje na elektroenergetsku mrežu i za povećanje priključne snage.

(14) Društvo radi ograničenih tehničkih, ili pogonskih mogućnosti mreže proizvođačima električne energije i povlaštenim kupcima električne energije može odbiti pristup mreži . U tom slučaju Društvo je tim korisnicima mreže dužno priopćiti razloge odbijanja pristupa mreži potkrijepljene pisanim dokazima.

Društvo mora voditi evidenciju odbijanja pristupa mreži.

(15) Društvo je dužno javno objaviti podatke o mogućnostima korištenja prijenosne mreže na internetskim stranicama i te podatke aktualizirati jedanput godišnje.

(16) Društvo je dužno uslugu prijenosa električne energije obračunavati prema odobrenom tarifnom sustavu i javno objavljenim tarifnim stavkama za prijenos električne energije.

(17) Društvo je dužno naknadu za priključenje na elektroenergetsku mrežu i za povećanje priključne snage obračunavati prema odobrenom i javno objavljenom Pravilniku o naknadi za priključenje na elektroenergetsku mrežu i za povećanje priključne snage.

(18) Posebnu obvezu u ispunjavanju uvjeta razvidnosti iz ovoga članka imaju radnici Društva koji obavljaju poslove vezane za pristup mreži i korištenje prijenosne mreže.

Članak 12.

(1) Objektivnost u radu Društva temelji se na pravednom i jednakom odnosu i postupcima u provedbi zakonom propisanih obveza i družnosti Društva prema svim korisnicima mreže i energetske subjektima.

(2) Direktor Društva i radnici s posebnim ovlastima u okviru svoje nadležnosti dužni su sve svoje odluke, rješenja i naloge u poslovanju temeljiti na prosudbi koja je neovisna o podnositelju zahtjeva i objektu tih odluka, rješenja i naloga, te zasnovana na istinitim činjenicama.

(3) Prilikom odlučivanja o sredstvima nužnim za pogon i održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže i odlučivanja o namjeni i trošenju tih sredstava, osnovni kriterij je sigurnost i pouzdanost elektroenergetskog sustava i postupanje pozornošću savjesnog gospodarstvenika.

(4) Društvo je radi osiguravanja svih usluga sustava dužno utvrditi objektivne kriterije za angažiranje proizvodnih objekata i za određivanje korištenja spojnih vodova s drugim mrežama na svom području, koji su utemeljeni na tehničkim i ekonomskim razlozima.

(5) Društvo je dužno u pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava, uključujući pravila za zaračunavanje naknada koje plaćaju korisnici mreže za elektroenergetsku neravnotežu i u postupanju prema tim pravilima, osigurati pravedne postupke za utvrđivanje elektroenergetske neravnoteže i sankcioniranje za učinjena odstupanja.

(6) Društvo je dužno pravedno i pozorno rješavati svaki prigovor nezadovoljne strane na rad Društva, te voditi evidenciju prigovora i odgovora nadležnih službi Društva na prigovore.

(7) Prilikom izrade i donošenja planova razvoja i izgradnje prijenosne mreže Društvo je dužno primjeniti objektivne kriterije, koji polaze od obveze osiguravanja dugoročne sposobnosti prijenosne mreže radi zadovoljenja razboritih zahtjeva za prijenosom električne energije, obveze doprinosa sigurnosti opskrbe odgovarajućim prijenosnim kapacitetima i pouzdanošću prijenosne mreže, te uključuju i razuman rok povrata sredstava od investicija.

(8) Na svim lokacijama Društva, u prostorima gdje se obavljaju poslovi vođenja elektroenergetskog sustava (Nacionalni dispečerski centar, centri upravljanja prijenosnom mrežom) zabranjen je neovlašteni ulaz ostalih radnika Društva, radnika drugih ovisnih društava i vladajućeg društva HEP d.d., te trećih pravnih i fizičkih osoba.

(9) Podaci o mogućnostima korištenja mreže moraju se temeljiti na stvarnim parametrima vodova, transformatora i postrojenja u prijenosnoj mreži i očekivanoj njihovoj raspoloživosti.

Članak 13.

(1) Nepristranost u radu Društva temelji se na spriječavanju postupaka kojima se na bilo koji način ograničava, ili onemogućava pravo korisnika mreže, ili energetskog subjekta u pristupu i korištenju prijenosne mreže.

(2) Društvo je dužno primjenjivati kriterije za angažiranje proizvodnih objekata na svom području i za određivanje korištenja spojnih vodova s drugim mrežama na jednaki način prema svim korisnicima mreže i energetskim subjektima.

(3) Društvo je dužno na nepristrani način osiguravati energiju za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži i energije za uravnoteženje, te za pružanje usluga sustava u skladu s dužnosti Društva glede nesmetanog upravljanja tokovima električne energije u prijenosnoj mreži i obveze osiguravanja raspoloživosti svih potrebnih pomoćnih usluga.

(4) Društvo je dužno u pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava, uključujući i pravila za zaračunavanje naknada koje plaćaju korisnici mreža za elektroenergetsku neravnotežu i u postupanju prema tim pravilima, osigurati jednaki položaj i jednako postupanje prema svim korisnicima mreže i energetskim subjektima.

(5) Društvo je dužno u obavljanju prijenosne djelatnosti osigurati jednaki odnos prema svim korisnicima mreže i energetskim subjektima i spriječavati diskriminaciju korisnika mreža u odnosu na druga ovisna društva i vladajućeg društva HEP d.d.

(6) Društvo je dužno na jednaki način pružiti informacije korisnicima mreže, koje su im potrebne za učinkovit pristup i korištenje mreže.

(7) Ulazno-izlazna pošta smije se otvarati i zaključivati isključivo u prostorima Društva. Od svih stranaka tražit će se poštivanje službene adrese Društva i njegovih organizacijskih jedinica.

Jednaki postupak vrijedi za fax poruke i elektronsku poštu.

(8) Društvo je dužno korisnicima mreže omogućiti pristup mreži na nepristrani način prema načelu reguliranog pristupa treće strane koje se na jednaki način primjenjuje za sve korisnike prijenosne mreže, sukladno Općim uvjetima za opskrbu električnom energijom.

(9) Društvo je kod rješavanja prigovora nezadovoljne strane na rad Društva, dužno spriječiti svaki oblik ograničavanja prava ili onemogućavanja korisnika mreže u korištenju njegovih prava.

(10) Posebnu obvezu u ispunjavanju uvjeta nepristranosti iz ovoga članka imaju radnici Društva koji obavljaju poslove vezane uz pristup i korištenje prijenosne mreže.

IV METODOLOGIJA, PRAVILA I USTROJ OSIGURANJA NAČELA RAZVIDNOSTI, OBJEKTIVNOSTI I NEPRISTRANOSTI

Članak 14.

(1) Za osiguranje načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu Društva primjenjuje se metoda utvrđivanja uvjeta i pravila za ostvarivanje tih načela, te određivanja ustroja kojim će se ti uvjeti i pravila provesti i nadzirati.

(2) Uvjeti i pravila za osiguranje načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu Društva pojedinačno su utvrđeni u članku 10., 11., 12. i 13. ovoga Programa.

(3) Temeljem osnivačkog akta o osnivanju Društva direktor Društva ovlašten je za donošenje ovoga Programa, a radnici Društva su obvezni obavljati poslove i zadaće u skladu s tim Programom.

(4) Ustroj osiguranja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu Društva temelji se na obvezi primjene pravila iz ovoga Programa u radu Društva, posebnim obvezama radnika u ostvarivanju ovoga Programa i nadzoru provedbe tih pravila.

(5) Za provedbu pravila razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu Društva iz ovoga Programa neposredno su zaduženi i odgovorni direktor Društva i radnici s posebnim ovlastima. Svi radnici Društva odgovorni su za postupanje prema pravilima iz ovoga Programa.

(6) Nadzor provedbe pravila razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu Društva obavljat će Povjerenstvo za praćenje Programa za osiguranje i primjenu načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti rada Društva (u daljem tekstu: Povjerenstvo).

(7) Direktor Društva imenuje Povjerenstvo od 5 (pet) članova koji će pokrivati područja tehničkih, pravnih i ekonomskih poslova na teritoriju djelovanja Društva. Članovi Povjerenstva ne mogu biti radnici s posebnim ovlastima.

Povjerenstvo je dužno pratiti i nadzirati provedbu ovoga Programa u svakodnevnom radu Društva.

Povjerenstvo je dužno pratiti ostvarenje odredbi ovoga Programa, te djelovati nakon primljenih prigovora na nepridržavanje ovoga Programa, uz točno navođenje točke Programa i osobe koja se te točke ne pridržava.

(8) Povjerenstvo je dužno sastaviti godišnje izvješće o provedbi ovoga Programa, a to izvješće Društvo podnosi Agenciji i javno ga objavljuje na internetskim stranicama.

V POSEBNE OBEVEZE RADNIKA U OSTVARIVANJU PROGRAMA

Članak 15.

(1) Svojim djelovanjem u obavljanju poslova radnici Društva dužni su postupati prema svim korisnicima mreže i energetske subjektima u skladu s uvjetima i pravilima za osiguranje i primjenu načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu i drugim odredbama iz ovoga Programa.

(2) Značajna pitanja poslovanja Društva i podaci o pristupu i korištenju mreže koji nisu javno objavljeni i dostupni svim korisnicima mreže i energetske subjektima na isti način, smatraju se poslovnom tajnom.

Radnicima Društva nije dopušteno davati korisnicima mreže i energetske subjektima podatke koji se smatraju poslovnom tajnom. Svaki podatak koji predstavlja poslovnu tajnu smije biti priopćen drugim ovisnim društvima i vladajućem društvu HEP d.d. jednako kao i trećim pravnim osobama samo uz odobrenje direktora Društva. To se osobito odnosi na zabranu davanja komercijalno osjetljivih podataka, kao što su podaci o ponudama cijena dobave električne energije, prihvaćanju, ili odbijanju tih ponuda, te o prodajnim cijenama električne energije, osim davanja takvih obavijesti ponuditeljima za njihove ponude.

Neovlašteno davanje podataka koji se smatraju poslovnom tajnom smatrat će se povredom osnovnih pravila o radu utvrđenih Pravilnikom o radu Društva od 26. listopada 2005. godine, te odgovarajuće sankcionirati sukladno važećoj zakonskoj regulativi u Republici Hrvatskoj.

(3) U postupanju prema korisnicima mreže i energetske subjektima, bez izuzetaka, primjenjuje se pravilo rješavanja predmeta prema datumu prispjeća podneska.

(4) Radnici Društva s posebnim ovlastima obvezni su organizirati, provoditi i pratiti svakodnevno poslovanje prema ovome Programu.

Provedba, praćenje i promicanje načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu iz ovoga Programa, osobito u pitanjima pristupa i korištenja mreže, te odnosa prema drugim ovisnim društvima i vladajućem društvu HEP d.d. koja se bave tržišnim djelatnostima, stalna su obveza i odgovornost radnika Društva s posebnim ovlastima.

(5) Radnici Društva s posebnim ovlastima dužni su utvrditi popis radnika svoje organizacijske jedinice koji rade na poslovima pristupa mreži i korištenja mreže, odnosno na drugim pitanjima od značaja za osiguravanje razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu Društva, te organizirati i propisati za te radnike Društva postupke u radu sukladno načelima i pravilima iz ovoga Programa.

(6) Radnici Društva koji su imenovani u Povjerenstvo imaju obvezu i odgovornost praćenja učinkovitosti ostvarivanja ovoga Programa, upoznavanja ostalih radnika Društva s načinima postizanja razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u radu Društva i pravodobnog izvješćivanja direktora Društva o uočenim odstupanjima, ili nepravilnostima.

VI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

Izmjene i dopune ovoga Programa donose se na isti način na koji je donesen i ovaj Program.

Članak 17.

Ovaj Program stupa na snagu danom objavljivanja na internetskim stranicama Društva.

Zagreb, 22. svibnja 2006. godine

Direktor

Miroslav Mesić, dipl.ing.